

Inhoud

Migratie in de bijbel en van alle tijden	2
Putten uit eigen ervaringen	3
Jeugd	4
Ander kerkelijk nieuws	4

VOEDSELBANKEN.NL

Proefet-vrijwilligers let op: ander dagdeel!

Het symposium vindt van 10 tot 14 uur vooral op zaterdag **OCHTEND** plaats en dus **NIET** op zaterdag **MIDDAG**, zoals in de vooraankondiging in het juli/augustus-nummer van Kerk&Stad werd vermeld.

Dit betekent mogelijk dat u uw beschikbaarheid moet aanpassen wanneer u zich als vrijwilliger hebt aangemeld voor de Voedselbank om de kassa's van de Proef Eet te bemensen.

Tijdschema symposium zaterdag 2 september

9.30 uur	inloop met koffie en thee
10.00 uur	welkom en introductie
10.15 uur	interactief symposium o.l.v. prof.dr. Dorottya Nagy
11.45 uur	presentatie resultaat van het parallelle kinderprogramma
12.00 uur	lunch uit Syrische keuren door Maria Randa Mezher en Luna Najm-Zayoud
12.45 uur	ervaringsverhalen door - Jaco Zuurmond - Samir Khalaf - Trijnie Plattje
13.15 uur	tafelgesprekken n.a.v. de ervaringsverhalen
13.45 uur	afsluiting
14.00 uur	einde programma

51^e Muziek- en folklorefestijn Zondag 3 september 2023

Met medewerking van:

Folklori Soubor Lipina
Vracov, Tsjechië

Oekraïense dansgroep
"Roesalka"
Hengelo

"Twents Mandoline en
Gitaar orkest"
Enschede

De Enscheder Spöllers en Daansers

"De Krekkel"

14.30 uur, Ontmoetingskerk
Entree gratis

Ontmoeting tussen werelden migratie als persoonlijke belevenis

foto vanaf de veerboot naar Terschelling door een bezoeker van het Inspiratiefestival 2021 weerspiegelt het verlangen van migranten van alle tijden naar het land van belofte

Een symposium? Waarom zou je daar naartoe gaan?

Symposium is niet de uitnodigende term waarmee je kerkgangers op hun vrije zaterdagmorgen naar de kerk lokt. Het riekt naar academisch, theoretisch en saaiheid. Migratie is niet het aantrekkelijke woord waarover mensen op hun vrije zaterdag spontaan met elkaar in gesprek gaan. Het riekt naar ingewikkeld, problematisch en onoplosbaar. Bij de voorbereiding van deze dag zijn we ons bewust dat deze twee woorden niet attractief klinken, maar voorbij de vooroordelen dekken deze termen de inhoud wel het best.

Met elkaar gesprek

Voor mij is de kerkgemeenschap bij uitstek de plek waar complexe vragen besproken moeten worden. In een open kerk worden meningen uitgewisseld en wordt er geluisterd. En in het bijzonder wordt in de kerk jouw persoonlijke ervaring als 'essentieel ingrediënt' toegevoegd aan het gesprek. Graag zou ik nog eenmaal met leden en niet-leden van de Protestantse Gemeente Enschede zo'n gesprek voeren. Graag zou ik met alle generaties samen zo'n gesprek willen vormgeven. Niet met als doel een ander te overtuigen, niet om antwoorden te formuleren, maar als gezamenlijke oefening in goede gesprekken. Eén onderwerp, onder leiding van een deskundige, met ruimte voor eigen gedachten en ieders inbreng; zo'n bijeenkomst heet met een mooi woord 'symposium'.

Migratie

Complexe vraagstukken als klimaatverandering, oorlog en vluchtelingen domineren onze samenleving. Deze wereldproblemen

hebben het maatschappelijk samenleven van oudsher bepaald; ook de bijbel kent verhalen over bijvoorbeeld hongersnoden of strijd tussen koningen en landen. Iedere generatie staat voor de opgave om menswaardige en duurzame antwoorden op deze onoplosbare vragen te formuleren. De beantwoording van deze vraagstukken zijn niet 'los verkrijgbaar'; er is een onlosmakelijke samenhang. Deze zaterdag leggen we de focus op één onderwerp; migratie. Die keuze is gebaseerd op de ervaring waarmee Dorottya Nagy in oktober 2021 mijzelf en anderen over het onderwerp in gesprek bracht. Graag deel ik haar inspirerende en verfrissende benadering met jullie!

Alle generaties

'Dat alle generaties in de kerk een eigen plek hebben en dat alle generaties tegelijk ook met elkaar in gesprek blijven'; ik heb de afgelopen jaren gepoogd om aan dat ideaal graag een steentje bij te dragen. Het symposium *Ontmoeting tussen werelden* is uitdrukkelijk bedoeld en ingericht voor alle generaties. In het ochtendprogramma gaan de verschillende leeftijdsgroepen vooral met elkaar in gesprek, in het middagprogramma vindt de uitwisseling tussen de generaties plaats. Ik hoop op een intergenerationele bijeenkomst!

Hanneke Siebert

met dank aan Jan Schaake, Marjet Deuten en Paulien Klaver

Aanmelding (met leeftijd) is verplicht via de bon achterin dit blad of via het aanmeldingsformulier op de website www.pgenschede.nl. Vanwege de tafelschikking om generaties bij elkaar te brengen dient uw aanmelding **uiterlijk zondag 27 augustus** bij ons binnen te zijn.

Afscheid nemen zondagmorgen 3 september

Als Protestantse Gemeente Enschede zullen afscheid nemen van ds. Hanneke Siebert als onze predikant tijdens en na de kerkdienst op zondag 3 september in de Ontmoetingskerk. De kerkdienst begint om 10.00 uur en zal rond 11.15 uur zijn afgelopen.

In de ontmoetingsruimte van de kerk is vervolgens gelegenheid om Hanneke de hand te drukken. Mensen die Hanneke willen toespreken of haar iets willen overhandigen wordt verzocht dit uiterlijk vrijdag 1 september te melden bij Jan Schaake (via schaakejan@gmail.com).

De afscheidsbijeenkomst zullen we rond 12.45 uur gezamenlijk afsluiten. Dit mede vanwege het reeds eerder in de kerk geplande Muziek- en folklorefestijn (zie de aankondiging links van dit bericht).

Herinneringsboek uw bijdrage graag vóór 28 augustus

Graag willen we Hanneke een blijvende herinnering meegeven in de vorm van een herinneringsboek.

We willen u vragen om aan dit boek bij te dragen door op een A4-tje herinneringen, wensen of een groet uit te werken. Mogelijk voorzien van foto's of ander beeldmateriaal. Ook tekeningen of andere creatieve uitspattingen op A4 zijn welkom. Iedereen van jong tot oud wordt uitgenodigd om iets aan te leveren. Welke goede, mooie herinneringen heeft u of heb jij met Hanneke?

De A4-tjes kunnen tijdens de openingsuren in de kerk worden ingeleverd of digitaal worden aangeleverd op p.kloek@home.nl (Paulien Klaver). De uiterste datum van in- en aanleveren is dinsdag 28 augustus.

Jan Schaake,
Marjet Deuten en
Paulien Klaver

Dringend een dominee nodig? Bel de predikantentelefoon: 06 - 53895889

Huisbezoek gewenst voor u zelf of voor iemand anders? Bel de Pastoraal Coördinator: 06 - 3868 3282 of mail: pastoraatpge@gmail.com

Migratie in de bijbel en van alle tijden

“Want u bent zelf vreemdeling geweest ...”

De bijbel staat vol met kleine en grote verhalen van migratie. Er valt bijbels en theologisch gezien dan ook zeer veel te zeggen over migratie en ‘vreemdelingschap’. Startpunt van de vele migratiebewegingen is Gods oproep aan Abraham om op te trekken naar het land dat God zal wijzen. Individuele personen en grote volksstammen zwerven rond, gedwongen door hongersnood, milieुरampen of oorlog. Zo gaat aartsvader Abram als vreemdeling in Egypte wonen (Gen. 12), noemt Mozes zijn eerstgeboren zoon Gersom, “want, zei hij, ik ben een vreemdeling geworden, ik woon in een land dat ik niet ken.” (Ex. 2) en voegt Ruth, bij naam genoemd als voormoeder van Jezus, zich als vreemdelinge in de familielijn van David.

Het gebod “U moet vreemdelingen met liefde behandelen” (Deut. 10) vat krachtig samen hoe de hele bijbel doorspekt is met de opdracht zorg te dragen voor de vreemdeling. Jezus bekrachtigt dit gebod en stelt dat alles wat gedaan wordt voor een vreemdeling, gevangene en dat “alles wat jullie gedaan hebben voor een van de geringsten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor Mij gedaan” (Matt. 25).

Deze opdracht is niet ingegeven door een morele of menslievende houding tegenover andere mensen. Het is niet gebaseerd op een universele grondhouding van goed fatsoen. Bijbels gezien weerspiegelt het gebod om zorg te dragen voor de vreemdeling de relatie tussen God en de mensheid. De vreemdeling met liefde behandelen is een reactie op, een

antwoord op Gods eigen omgang met mensen.

Twee massale migratiebewegingen

Twee gebeurtenissen van massale migratie zijn van grote invloed geweest op de identiteit van Israël; de uittocht uit Egypte en de ballingschap naar Babel. Deze belangrijke geschiedenissen bepalen Israël steeds weer bij z’n bestaansrecht. De bevrijding uit de slavernij van Egypte, de tocht (vlucht?) door de woestijn en de wetgeving op de berg Sinaï vormen de basis onder Israël als volk van God. Deze bevrijding wordt nog altijd met Pesach gevierd. Dat het volk Israël bij herhaling wordt gemaand goed voor de vreemdeling te zorgen is direct gekoppeld aan deze eigen ervaring; “Jullie weten immers hoe het voelt om vreemdeling te zijn,

omdat jullie zelf vreemdelingen zijn geweest in Egypte” (Ex. 23) God heeft gezorgd voor Israël toen het een buitenstaander was, en zo wordt Israël op zijn beurt opgeroepen om te zorgen voor de buitenstaanders in z’n midden. Op deze manier weerspiegelt het volk de God die het dient.

De vernietiging van de tempel en ballingschap van Juda naar Babel is de tweede grote migratie die de identiteit van het volk Israël domineert. De reacties van de profeten hierop zijn divers. Jeremia vraagt de ballingen te werken en te bidden voor Babel en roept op tot een verbondsrelatie met hun nieuwe bureu. Ezechiël omschrijft God als één die met de Israëlieten meetrekt in hun ballingschap maar bekritiseert Israël tevens dat ze zich inlaat met buitenlandse mogendheden. Nehemia en Ezra schetsen een beeld van zuiverheid waarbij “alle vreemdelingen apart van de Israëlieten worden gezet” (Neh. 13). De blijvende hoop in de ballingschap is dat God Israël uiteindelijk weer zal verzamelen en terugbrengen, dat God zijn heerschappij over heel de aarde zal openbaren.

Eén in Christus

Het nieuwe testament identifi-

Doortocht door de woestijn. Foto van de UNHCR-website anno 2023

ceert mensen niet langer aan economische of politieke status of geslacht, maar aan het een-zijn in Jezus Christus. “Vreemdelingschap” krijgt daarmee een geheel andere invulling. In Christus is de scheidingsmuur tussen volken en rassen gebroken en met Pinksteren zijn alle stammen en talen bijeengebracht. Als volger van Christus ben je vreemdeling in de wereld; je bent een buitenstaander omdat je Christus toebehoort.

Weerspiegeling

In de bijbelse verhalen klinkt een oproep tot zorgzaamheid en liefde jegens de vreemdeling. Deze mee-

levende empathie naar de wereld vloeit voort uit de liefde en gastvrijheid van God zelf. Omdat God zorgzaam is voor de gelovige op Hem vertrouwt, zo dient de gelovige op diens beurt zorgzaam en liefdevol te zijn voor de vreemdeling. De bijbels verhalen brengen ons continue in herinnering dat wijzelf in zekere zin allemaal vreemdelingen en ballingen zijn, het is de genade en zorgzaamheid van God en Jezus die ons tot elkaars gelijken maakt. Zoals God ons ‘vreemdelingen’ nabij is, zo dienen wij vreemdelingen nabij te zijn.

ds Hanneke Siebert

BOEKBESPREKING

Migratie: een tour d’horizon

De auteur, Robin Cohen, is emiritus hoogleraar ontwikkelingsstudies aan de Universiteit van Oxford, voormalig directeur van het International Migration Institute en geldt als autoriteit op het gebied van internationale migratie en de culturele en sociale gevolgen hiervan. Waar het onderwerp migratie voorheen vooral het domein van paleoantropologen, demografen, geografen en sociologen was, is inmiddels de publieke aandacht op migratie gevestigd en staat het onderwerp centraal in verhitte politieke debatten en omstreden standpunten, zo constateert hij in het voorwoord op zijn boek over het verschijnsel “hoe de mensheid zich over de wereld heeft verspreid”.

Migratie is van alle tijden, zo stelt hij, en is bovendien verbonden met een veel breder mobiliteitsparadigma: niet alleen mensen verplaatsen zich, maar ook goederen, hulpbronnen, geldstromen, cultuurgoederen, ideeën, etcetera. Dat levert een veel breder beeld op dan de eenzijdige nadruk op vluchtelingenstromen of arbeidsmigratie.

Diversiteit

In 44 vrij korte en tamelijk op zichzelf staande hoofdstukken laat hij heel diverse migraties de revu passeren. Het begint met de verspreiding van de mensensoort als zodanig vanuit herkomstgebied in Afrika over de rest van de wereld tot in het meest zuidelijke puntje Latijns-Amerika. Het gaat over de keuze van vaste woon- en verblijfplaatsen terwijl andere volkeren

juist voor een nomadisch bestaan kozen. Het gaat over grote wereldrijken waarvan de heersers naar willekeur hele bevolkingsgroepen van de kant van hun imperium naar de andere kant overplaatsten (denk bijvoorbeeld aan het Romeinse, Russische en Britse Rijk) en hoe die verplaatste bevolkingsgroepen soms massaal terugkeerden toen het betreffende Rijk uiteenviel.

Aan bod komen natuurlijk ook de vestiging van handelsposten en zendingsposten over de hele wereld met de internationale studentenmobiliteit als tegenwoordige pendant. Of de pelgrimages naar heilige plaatsen waarvan het hedendaags toerisme als voortzetting gezien mag worden.

In een tweetal hoofdstukken laat Cohen zien dat het verschijnsel “diaspora” twee verschillende oor-

zaken kan hebben. Het kan gaan om de verdrijving van een bepaalde bevolkingsgroep die zich vervolgen over de hele wereld verspreidt, maar even zo goed om natie dat uit eigen keuze over diezelfde wereld uitwaaiert om langs die weg een wereldomspannend handels- of kennisnetwerk. Dat laatste is soms ook - onbedoeld - een gevolg van het eerste. De transatlantische slavenhandel komt natuurlijk ook bod, maar ook de gastarbeiders die de Britten uit hun voormalige koloniën in Azië en het Caribisch gebied en de Duitsers uit Turkije lieten komen. En natuurlijk de migratie vanuit Europa naar “de Nieuwe Wereld”.

Actualiteit

Ongeveer driekwart van het boek gaat over migratie in de jaren achter ons en schijnt daarmee een

verhelderend licht op de migratiethematiek van de huidige tijd waaraan de laatste tien hoofdstukken zijn gewijd: groepen mensen die oorlogen of de gevolgen van klimaatverandering ontvluchten en de controverses die daardoor worden opgeroepen. De teksten zijn op zichzelf al heel toegankelijk geschreven, maar worden bovendien heel ruim geïllustreerd met kaarten en grafieken. Zo zie je bijvoorbeeld in één oogopslag dat van de tien landen die wereldwijd de meeste vluchtelingen opvangen, er slechts één (Duitsland) in Europa ligt en er (tegen alle kritiek in) vijf islamitisch zijn...

Jan Schaake

Robin Cohen. *Migratie. Hoe de mensheid zich over de wereld heeft verspreid*. Fontaine Uitgevers, 2019. ISBN 9 789059 569829. € 9,99

Een brug naar de veiligheid

Een bundel met verhalen van Yasmin Haidar over haar leven in Syrië, de aankomst met haar gezin in Nederland en het vinden van een weg met en tussen twee culturen. Verhalen over hoe de oorlog in Syrië dit leven hier weer op de kop zette. De zorgen over familie en kennissen daar en over het zoeken naar mogelijkheden hen “een brug naar de veiligheid” te bieden.

De verhalenbundel is tijdens het symposium te koop, maar kunt u ook bestellen bij de schrijfster, jfd3@hotmail.nl of 06-39121111. De bundel kost €12,- over te maken op: Stichting Vedan NL52 TRIO 01983 1996 7 o.v.v. “Boekje Syrië”

Putten uit eigen ervaringen

Migranten en Vluchtelingen – mijn rugzakje

Dorottya Nagy is hoogleraar Theologie en Migratie aan de Protestantse Theologische Universiteit. Haar onderzoek richt zich op migratiestudies, ecclesiologie (kerk-zijn) in het postcommunistische Europa en op innovatieve manieren van theologiseren. Ik ontmoette Nagy op het Inspiratiefestival op Terschelling in 2021, bij de interactieve workshop Migranten en Vluchtelingen – mijn rugzakje. Nagy nam ons mee in een interactieve leerweg vol persoonlijke gesprekken en menselijke ontmoetingen. Haar aanstekelijke manier van vertellen en de verrassende vragen deden me op een heel andere manier naar mijn persoonlijke ervaringen kijken, brachten me in gesprek met anderen en gaven mij heldere en nieuwe inzichten.

Ik benaderde Dorottya Nagy om ons op 2 september op eenzelfde prikkelende en interactieve manier met onszelf en elkaar in gesprek te brengen. Wie is Dorottya Nagy en wat beweegt haar?

Nagy

Dorottya Nagy (1978) (spreek uit Nodzy) groeide op in Roemenië, studeerde in Hongarije, deed haar masterstudies in Hong Kong, woonde jarenlang in Nederland, verhuisde naar Finland en woont nu met haar gezin in Duitsland. In Nederland heeft ze een aanstelling als bijzonder hoogleraar missiologie aan de PTHU. Ze heeft dus veel persoonlijke ervaring met migreren, vreemdelingschap en weet hoe belangrijk gastvrijheid, gerechtigheid en samenleven zijn. En ze weet uit ervaring hoe ingewikkeld termen als ‘migrant’ en ‘vreemdeling zijn. Want wanneer ben je een vreemdeling? “Als ik na twintig jaar terugga naar mijn geboortedorp, ben ik daar ook de vreemdeling”, zegt ze in een interview.

Nagy heeft de gave om op vragen met wedervragen te beantwoorden. “Wat is migratie en wat is een migrant?” zijn de basisvragen waarop Nagy je laat reflecteren. Welke veronderstellingen en beelden heb ik bij deze woorden en hoe bepalen deze aannames mijn manier van denken en handelen?

Nagy vindt het van belang dat er plekken en gelegenheden gecreëerd worden waar ontmoetingen en gesprekken over deze basale vragen plaats kunnen vinden. “De manier waarop wij als samenleving praten over migranten, zegt

iets over hoe wij met mensen omgaan. Keer op keer moeten wij – mensen, kerken, de samenleving – ons afvragen of onze veronderstellingen en onze manier van praten de juiste is. De kerk kan daarbij een belangrijke rol spelen.”

Migratie

Het woord migratie heeft eindeloos veel betekenissen en het woord zelf communiceert zowel open als verborgen politieke agenda’s, ideologieën en levensopvattingen. Veel polarisatie, misverstand en problematisering van migratie ontstaat doordat er zonder context over wordt gesproken. Een grote fout – die kerken ook maken – is om migratie uit te vergroten als hét probleem. Migratie is niet los te koppelen van de ingewikkelde inbeddingen en de complexe wisselwerking tussen sociale, culturele, politieke en economische dynamieken in de samenleving.

Vreemdeling – Migranten

De woorden ‘vreemdeling’ en ‘migrant’ zijn als termen niet waardevrij. Nagy zegt: “We denken te vaak in migrant en niet-migrant. De migranten zijn dan een groep mensen die hulp nodig heeft. Wij, niet-migranten, bepalen hoe we die hulp gaan geven. Die machtsrelatie wil ik continu bestrijden omdat die gevaarlijk is. Daarbij, op het moment dat iemand naar Nederland komt, is hij zogenaamd de vreemdeling. Maar dan ontken je dat de plaats waar hij of zij vandaan komt vaak ook een vreemde plaats is geworden. Je ziet in het Nederlandse asielbeleid hoe problematisch dat is. Als

iemand negen, of misschien wel vijftien jaar in Nederland heeft gewoond, en dan ‘terug’ wordt gestuurd, dan veronderstel je dus dat diegene niet vervreemd is geraakt van het geboorteland. Dat zijn gevaarlijke veronderstellingen. Want de wereld bruist immers van verandering. Ook in die zogenaamde ‘thuislanden’. Soms zelfs binnen een paar jaar. We moeten ons als samenleving afvragen of we zo met mensen om willen gaan.

Heel Europa worstelt met grote menselijke bewegingen. Ook daarover moet je in gesprek. Hoe voeren we dat gesprek in Nederland? Het Europese migratiebeleid moet heruitgevonden worden. Ik ben niet de enige die dat roept, ik hoor het ook van collega’s uit andere vakgebieden, juristen bijvoorbeeld. We snakken ernaar om grip op deze levendige beweging te krijgen, ook in Nederland. Dat begint met de basisvraag: wat willen we? De worsteling met het vraagstuk lijkt me niet verkeerd. Het gaat in de kern over hoe we met elkaar in Nederland willen samenleven.”

Bijbel – Geloof

De basis onder Nagy’s theologie is de overtuiging dat de wereld uit liefde geschapen is. In één adem spreekt Nagy de twee geboden ‘heb God lief’ en ‘heb de ander lief’ uit. Mensen dienen zichzelf te begrijpen als wezens die verwacht en bemind zijn, nog voor ze ter wereld komen. Het is die overvloedige liefde die impliceert dat er naast ‘ik’ ook altijd nog ‘een ander’ bestaat, zonder wie het ik- worden niet mogelijk is. God en mens zijn geen rivalen van elkaar maar ze brengen elkaar ter sprake en gaan met elkaar in gesprek. Vanuit het ik is God de Ander en vanuit ik is ook de mens de ander, niet de absolute ander, maar wel de andere mens. Graag vertaalt Nagy Jezus’ gebod met: “Je moet je naaste liefhebben, omdat hij of zij er net zo eentje is als jij”. De liefde als centraal uitgangspunt van de theologie impliceert

dat de relatie God – mens – de andere mens centraal staat. Bij liefde gaat om het om relaties. Een relatie heeft steeds bespiegeling nodig en vraagt om terughoudendheid met het labelen van mensen met wat voor identiteit dan ook. Je ontmoet de ander als mens in zowel het duidelijk anders zijn dan jij én in de gemeenschappelijkheid van ons mens zijn. Het anders-zijn en de gelijkheid gaan altijd samen. Nagy onderstreept dat de relatie tot ‘de naaste die is zoals jij’ altijd uitgaat van gelijkwaardigheid tussen jou en de naaste. Wanneer er in kerken gesproken wordt over migranten (en nog intenser wanneer het woord vluchtelingen gebruikt wordt), wordt juist die gelijkwaardigheid nogal eens over het hoofd gezien. Wie ben ik? Wie is de ander? Wie ben ik? Wie is de migrant? En, bezien vanuit overvloedige liefde; wat is de relatie tussen ons?

Eigen ervaring

Over vluchtelingen en migranten wordt veel gepraat, er zijn ervaringen, er is een geschiedenis, er zijn beelden, mensen, overtuigingen, vermoedens, vragen. En wat doet

dat alles nu met jou? Wat doe jij hiermee? Dat is de centrale vraag van het symposium ‘Ontmoeting tussen werelden’ op zaterdag 2 september. Nagy denkt met ons mee vanuit de kernvraag hoe we met elkaar omgaan. Wie is de ander, wie zijn de anderen wanneer het gaat over migratie en over leven met zeventien miljoen mensen op 41.543 km²? Wat bepaalt de maakbaarheid van onze samenleving? Wie bepaalt ons leven met anderen? Wie word ik door anderen en wie worden anderen door mij? En waar is God in dit alles?

In ons persoonlijke ‘migratie-rugzakje’ zit veel twijfel en angst, vertrouwen en liefde, nieuwsgierigheid, oordeel en dat alles bepaalt wat en hoe we denken en handelen. In het ochtendprogramma daagt Nagy ons uit om samen ons persoonlijke ‘rugzakje aan ervaring’ voorzichtig uit te pakken. Zodat we vanuit onze eigen ervaring en vanuit de anders denken en handelenden onder ons, de ontmoeting met de ander op een nieuwe manier tegemoet kunnen gaan.

Hanneke Siebert

Drie ervaringsverhalen om ‘s middags op door te gaan

In het vorig millennium heb ik, Jaco Zuurmond, 1,5 jaar in Gronau gewoond en echt m’n best gedaan om op te gaan in de lokale cultuur. Was vaste klant bij de bakker, draaide actief mee in de kerk, was lid van actiegroepen rond vluchtelingen. Al snel was ik geen curiositeit meer of zagen we de meerwaarde van de verschillen. Maar ik herinner me ook goed de vervreemding. De simpele omgang met de burens die nagenoeg onmogelijk was, omdat we elkaar totaal niet begrepen in onze levenswijze. Ondertussen stopte de Nederlandse

Mijn naam is Samir Khalaf, ik ben in 1967 in Beiroet (Libanon) geboren en heb vanaf m’n tiende in Syrië gewoond. In 2013 kwam ik naar Nederland als vluchteling.

De uitdaging was: blijf ik in de buurt van mensen die op mij lijken, wat veiliger leek. Of moet een stap zetten naar een onbekende en dus onveiliger omgeving?

Ik besloot tot het laatste. Vrijwilligerswerk bij de Opstandingskerk en bij Vluchtelingenwerk. Daarna als betaalde kracht bij Vluchtelingenwerk en onlangs begonnen als participatie- en werkcoach bij de gemeente Hof van Twente. Het was een lange, onzekere weg, maar nu zie ik mijzelf als een brug tussen twee culturen.

Mijn naam is Trijnie Plattje, sinds 2½ jaar met emeritaat als predikant te Colmschate. Wanneer heet het migratie? Een verhuizing binnen Nederland kan soms ook al een migratie zijn. Van Twente naar West Friesland. Twee verschillende culturen. Of heet het pas migratie als je voor langere tijd naar het buitenland gaat? In mijn geval: drie jaar in Roemenië (1980-1982) en negen jaar in Indonesië (1991-2000). Wat doet het met je als je te midden van mensen met een andere taal, cultuur of godsdienst woont, leeft en werkt? Die vraag staat ook centraal binnen de stichting Geloven in Samenleven.

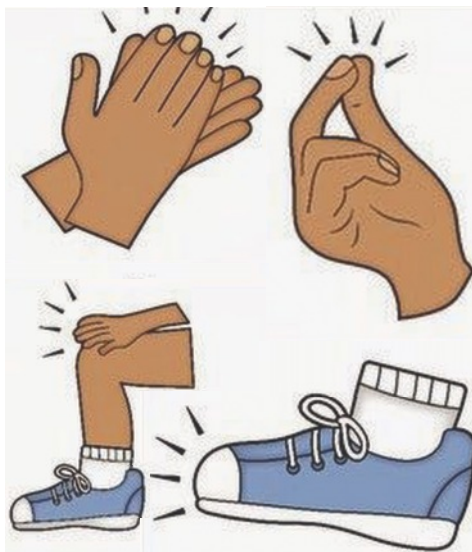
JEUGD

JONGEREN OP 2 SEPTEMBER

SYMPOSIUM OOK VOOR JONGEREN!

HET WOORD 'SYMPOSIUM' KLINKT SAAI EN 'BIJEENKOMST' IS MISSCHIEN NÓG SAAIER... MAAR WE GAAN ER ALLES AAN DOEN DEZE DAG OOK/JUIST VOOR JULLIE AANTREKKELIJK TE MAKEN! MW. DOROTYA NAGY DAAGT IEDEREEN UIT ACTIEF MEE TE DOEN, ER WORDEN PRIKKELENDE VRAGEN GESTELD DIE OVER JOUW LEVEN EN JOUW ERVARINGEN GAAN, ER ZIJN MENSEN DIE JULLIE BIJ DE VRAGEN EN GESPREKKEN OP WEG HELPEN. VOOR WIE NA DE LUNCH GRAAG TOTAAL IETS ANDERS WIL DOEN, IS ER EEN WORKSHOP MUZIEK- EN BODY-PERCUSSIE. LAAT JE VERRASSEN, INSPIREREN EN MELD JE AAN!

WORKSHOPS ZANG- EN BODYPERCUSSIE

DIRIGENT JEANET BOSCH NEEMT DE KINDEREN IN DE OCHTEND MEE OP MUZIKALE ONTDEKKINGSREIS. MUZIEK MAKEN KUN JE MET ALLES IN JE LIJF; ZINGEN MET JE STEM, TROMMELEN OP JE BORSTKAST, KLAPPEN IN JE HANDEN, KNIPPEN MET JE VINGERS. MUZIEK KLINKT MOOI WANNEER JE HET MET ELKAAR MAAKT. DOOR NAAR JE EIGEN GELUID ÉN NAAR HET GELUID VAN DE ANDERE KINDEREN TE LUISTEREN, LUKT HET OM DE ALLE KLANKEN SAMEN TE LATEN VALLEN TOT ÉÉN MUZIEKSTUK. JEANET BOSCH LEERT JE ER ALLES OVER! ALLE KINDEREN VAN DE BASISCHOOL KUNNEN MEE DOEN; OOK WIE LIEVER STILLETJES IS OF WIE NOOG MUZIEK GEMAAKT HEEFT. DOE JJ MEE IN DEZE MUZIKALE SPEELTUIN?

JEANET BOSCH IS DIRIGENT VAN ONDER ANDERE HET ENSCHEDESE KINDER- EN JEUGDKOOR CAPPELLA JUNIOR EN HEEFT ZICH GESPECIALISEERD IN KINDERKOORDIRECTIE VOLGENS DE FILOSOFIE VAN KODÁLY.

BEWEGING TE KOMEN. ZINGEN, KLAPPEN, TROMMELEN, RITME; HET WORDT SWINGEN EN SPRINGEN!

‘S MIDDAGS VOOR DE JEUGDKERK

TIJDENS HET MIDDAGPROGRAMMA VERZORGT JEANET BOSCH EEN WORKSHOP MUZIEK EN BODYPERCUSSIE VOOR DE JONGEREN VAN DE JEUGDKERK. HEB JE IN DE OCHTEND VOORAL JE HERSENEN LATEN KRAKEN EN BEN JE AAN HET DENKEN GEZET, IN DIT MIDDAGUURTJE WORD JE UITGEDAAGD OM MET JE HELE LIJF IN

‘S MIDDAGS KINDERDIENST

DE LEIDING VAN DE KINDERDIENST ZORGT IN DE MIDDAG VOOR EEN LEUK VOOR DE BASISCHOOLKINDEREN.

OPPAS

IN OVERLEG IS HET MOGELIJK OM OPPAS TE REGELEN VOOR DE ALLERKLEINSTEN. EEN TIJDIGE OPGAVE IS DAARVOOR WEL NOODZAKELIJK.

Ander kerkelijk nieuws

Ontmoetingskerk

Datum	Zondag 6 aug.	Zondag 13 aug.	Zondag 20 aug.	Zondag 27 aug.	Zondag 3 sep.
Ontmoetingskerk	10.00 uur	10.00 uur	10.00 uur	10.00 uur	10.00 uur
Varvikingel hoek dr. Joh. Wagenaarstraat 6	ds. E.J. Veldman, Groningen	ds. G. Silvis-Andringa, Warnsveld	ds. E. Sonneveld	ds. H.J. Siebert	ds. H.J. Siebert

Maaltijd van de Heer

Afscheidsdienst

Aanmeldbon voor het symposium 2 september

voor elke persoon afzonderlijk volledig invullen en uiterlijk zondag 27 augustus inleveren in de kerk of sturen naar Protestantse Gemeente Enschede, Varvikingel 139, 7512 EK Enschede

persoon 1, naam: _____ leeftijd*: _____

persoon 2, naam: _____ leeftijd: _____

persoon 3, naam: _____ leeftijd: _____

persoon 4, naam: _____ leeftijd: _____

persoon 5, naam: _____ leeftijd: _____

persoon 6, naam: _____ leeftijd: _____

evt.opmerkingen: _____

* we vragen uw leeftijd om tijdens het symposium de onderlinge gesprekken zowel binnen als tussen verschillende generaties te kunnen voeren. De ingevulde leeftijd zal alleen daarvoor gebruikt worden, wordt door ons niet met derden gedeeld en na afloop vernietigd. U kunt zich ook via het digitale formulier op de website www.pgenschede.nl aanmelden.

Huwelijksbevestiging Twee werelden komen samen

Zondagmiddag 6 augustus wordt in de Jozefkerk het huwelijk van Noor Toma en Jamil Khalaf bevestigd. In deze viering, welke om 18.00 uur begint, komen werelden samen. Het is oecumene in de meest brede zin van het woord.

De bruid is geboren in Mosul, Irak. De bruidegom is geboren in Damascus, Syrië. Gasten komen van over de halve wereld. Voertaal is een mix van Nederlands én Arabisch. De bruid komt uit de ‘Chaldeeuws-katholieke’ traditie, en de bruidegom uit de ‘Enschedeese-protestantse’. Samen hebben we een viering samengesteld waarin de bonte groep van aanwezigen niet alleen toeschouwer zal zijn,

maar waarin iedereen actief mee kan doen. Alle aanwezigen zullen de belangrijkste waarden uit hun eigen traditie en cultuur kunnen herkennen. Immers, het is de wens van Gods zegen die ons als onze allerdiepste wens voor Noor en Jamil die dag verbindt. En van harte zullen we die dag samen aan die wens uitging geven.

ds Jaco Zuurmond

Verantwoording en dank

Hoewel de schijn een andere kan zijn, verschijnt deze extra uitgave niet als een soort speciaal eerbetoon aan Hanneke Siebert, maar om de puur praktische reden dat met de organisatie van haar afscheid pas tien weken ervoor begonnen kon worden en het niet verschijnen van een augustusnum-

mer vervolgens node gemist werd. Dat geldt ook voor de veranderingen in het kerkdienstenoverzicht en de andere mededelingen die u op deze pagina aantreft.

Als redactie willen we alle vrijwilligers bedanken die ook deze extra uitgave hebben rondgebracht.